

REVISTA ENCICLO- PEDICĂ

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Răspundător: Ioan Corbu, Cluj, Str. General Grigorescu 16.
Se împarte gratuit, în librării 3 Lei esemplarul

(Numărul 1—2 fiind de conținut astronomic, s'a trimis pe alte adrese. Acest articol e scris cu grafie fonetică).

Cum se pradă banii statului și agoniseala țeranului pe teorii.

Am văzut, că d-l ministru al educațiunii a numit 500 agronomi la școalele primare, ca să învețe pe copiii de țeran agricultură rațională, adică teorie. D-l ministru al agriculturii a numit alți agronomi, cari, ni-se spunea astăvară, că cutrieră satele și dau sfaturi țeranilor, cum să facă agricultură rațională (de care chiar agronomii n'au făcut). Legea pentru incurajarea agriculturii prevede o armată întreagă de agronomi, funcționari (plătiți de agricultori), cari vor conduce agricultura, și se așteaptă dela ei că vor mări producțiunea agricolă într-atâta, că d-l ministru și-a făcut și arătat iluziunea, că din prisosul producțiunii mărite de pe urma conducerii agronomilor țeranul nu numai că va putea plăti pe agronomi, dar va avea atâta venit, că d-l ministru al agriculturii nu va mai fi nevoit să plătească prime pentru susținerea prețului grâului!!! Ce optimism de teoretician!!

Noi am arătat în aceste pagini, că am lucrat la o mică enciclopedie pentru țeran, și că tot ce am aflat, că se poate spune cu folos țeranului despre agricultură, nu dă mai mult de două, trei pagini. Agricultură rațională nu se poate face fără mașini.

Acum, când d-l ministru al agriculturii vede și așteaptă atâta binefacere pentru țeran și agricultură dela armata agronomilor capătuiți pe spatele țeranului, am luat și citit „Cartea vieții dela țară” cuprinzând „Cunoștințe de agricultură” pentru clasa V-a primară, ca să văd nu cumva am rămas eu înapoi

cu cunoștințele de agricultură. Redau aici tot ce am aflat în aceasta carte de 141 pagini, ce se poate spune țăranului, cu folos, ceea ce însă știe și țăranul. Iată-le :

„Faceți arătura cât mai adâncă, așa că rădăcinile să se poată întinde cât mai mult în pământ. Grăpatul trebuie să mărunțească cât mai bine pământul. Seminați semință curată și aleasă (unde este cu triorul). Pentru a feri grâul, secara de făciune, rugină, mălură, semința trebuie pusă în saramură de piatră vînată (2 kgr, la 100 litri de apă) înainte de seminat. Cu mașina de seminat se cruță semința și fiecare grăunte e îngropat în pământ.

„Culturile (felurile de plântē) trebuie schimbate, căci pământul se stoarce cultivat tot cu aceeași plântē. Ingrășați pământul cu gunoiu putred. Sunt și ingrășăminte de fabrică. E bine să se întoarcă brazda de cu toamnă (ogor), căci pământul degerând se afinează.

„Porumbul trebuie săpat (prășit), ca aerul să ajungă la rădăcini. Porumbul necopt se strică și cășunează boala pelagra. Porumbul cincantin e mai bun pentru ținuturile reci, căci se coace mai de timpuriu. Faceți finețe din semințe, ca trifoiu, lucernă, căci dau mai mult nutreț și mai bun; stîrpiți mărăcinii și bălăriile și burienile din grâu și cuscuta din trifoiu.”

Atâta-i tot ce poate face țăranul fără mașini. Aș vrea să aud pe d-l ministru al agriculturii să mai spună și altceva de folos pentru țăran, ce n'am aflat în aceasta carte și vom completa cu ele sfaturile de mai sus, dar de agronomii D-sale n'are nici o lipsă țăranul. Dar d-l ministru și consilierii, cari au făcut legea, sunt așa de cufundați în teorii, că nici nu mai văd agricultura, altcum n'ar fi văzut nici o binefacere în armata de agronomi, cari nu pot să dea alte sfaturi decât cele câteva arătate mai sus și pe cari le cunoaște și țăranul. Legea mai prevede cursuri practice (?) de agricultură pentru țărani, unde vor pierde 2—3 ani, fără să se aleagă mai mult decât cu cele arătate mai sus, se va bate în piuă apa teoriilor la infinit, fără să se aleagă o schinteie de unt.

Se țin cursuri de agricultură pentru țărani. E frumos, mai ales dacă nu se țin pe spinarea țăranului. Se apropie cărturarii de popor cu cugete bune, poate unii mai câștigă pe aceasta cale câteva voturi la viitoarele alegeri. Dar dacă vei întreba pe țăran, că cu ce s'a ales pe urma cursurilor, îți va răspunde ca cel întrebat de mine după o conferință pentru popor a „Astrei” : „apoi, domnule, astea nu-s pentru noi”. Am văzut mai sus la ce se reduce tot ce se poate spune cu folos pentru popor. Am cunoscut țărani analfabeți, cari își purtau mai bine economia decât unii învățători, sau agronomi, cari țin prelegeri de economie rațională (teorie).

Mă veți întreba poate, că atunci ce cuprind cele 140 pagini din cartea de agricultură. Să vă spun câteva. Bunăoară învață pe țăran cum se face „analisa calitativă și cantitativă” a pământului, ca țăranul să știe câte procente de salpetru, de

sulfat de amoniac, sau de fosfate să deie pământului, par'că țeranul nu-și cunoaște tot petecul de pământ, care de ce e bun — fără analize. Ba se ia țeranul peste picior, că „așteaptă ploaia dela cer”, pe când în alte țeri se fac irigații (unde?) și se conduc riurile peste câmpuri și se stropesc seminăturile; „la noi sărăcia e fică bună a prostiei și lenei și neunirei”!!! Așa caracterizează autorii pe țeranul nostru. Am mai auzit critici din birou, că țeranul pentru aceea nu poate câștiga celea de lipsă pentru o viață mai îndestulată, căci lucră mai puțin ca lucrătorul dela oraș, neavînd iarna nici o ocupațiune. Criticii aceștia uită, sau nu știu că țeranul lucră vara 16 oare la zi, nu 8 ca lucrătorul dela oraș. Dar are și iarna de lucru, cătăutul de vite, căratul gunoiului, tăiatul lemnelor..

Spun mai departe autorii, că „cu hois Suran, cea Joian”, te-a apucat vara, când umblă timpuri rele — deci țeranii să se însoțească, să-și cumpere pluguri cu motor, mașini de secerat, cosit... că vor avea mare câștig!!! La mașini trebuie plătiți și mecanici, și și așa mai stă pe loc în mijlocul câmpului mai rău decât cu „hois suran, cea joian”! Când țeranul și cu suran și joian, în loc să tragă brazda se vor înholba la plugul cu motor plătit scump, poate să aibă câștig statul, industria și esportătorii, dar venitul țeranului se va duce tot pe plugul cu motor și pe bensină și petroleu încărcate cu taxe de consum (am citit, că 70% tractoare nu se folosesc din cauza scumpetei combustibilului — așa încurajează statul agricultura rațională). Teranul se poate întreba cu drept cuvînt „atunci, îmi mai umblă mie plugul?” Numai proprietarul, care n'are animale de trăsură și are pământ mult, poate avea câștig cumpărându-și plug cu motor în loc de vite; nu țeranul, care le are. (De acestea „sfaturi” dau și agronomii la țeran).

În alte țeri, spune Cartea de agricultură, țeranii plătesc scump necurățeniile din latrine (!?) ca să îngrășe pământul (să plătești scump gunoiul, când vinzi produsele pe prețuri de batjocură!).

Se mai descriu în Carte plugurile, părțile lor (de asta n'are nici un folos țeranul). Se dau îndemnuri țeranului ca iarna copiii să le citească din reviste și din Cartea aceasta de agricultură, din care nu se vor alege cu nemică, cum am văzut. Și se impută țeranului din birou, că nu vrea să asculte sfaturile bune la agricultură!! Dar ce să asculte?

Se mai publică în Cartea aceasta părți din discursurile ministrilor agriculturii, căci cu asta se capătă aprobarea Cărții. Și pentru Cartea aceasta țeranul cată să plătească 35 lei, fără nici un folos, căci toate sfaturile se pot da pe 2—3 pagini din Cartea de citire. Cartea de agricultură e de ajuns să o cumpere învățătorul, care are să împlă oarele de agricultură prevăzute de programa analitică cu vorbe și să îmbete de cap pe pruncii de țeran cu teorii fără nici un folos. Dar să astringi pe țeran să o cumpere cu 15 kile de grâu, sau 20 kile de porumb — asta-i exploatarea țeranului prin școală. Folos după

aceste cărți n'au decât autorii lor și inspectorii, cari le impun și le schimbă, de câte ori se schimbă și inspectorii, făcând zile amare învățătorilor.

Acelaș lucru se poate spune și despre „Comoara plugarului”: agricultură pentru cl. VII primară, conținind: „Creșterea animalelor domestice și Stupărit”. Câteva pagini în Cartea de citire sunt de-ajuns, iar „Comoara plugarului” să o cumpere numai învățătorul (coastă și asta 30 lei), ca să aibă cu ce împlă oarele după programă. Același lucru despre „Paradisul pământesc: legumicultură, pomicultură, viticultură” pentru cl. VI primară, Coastă 34 lei (toate trei 100 lei) și fără nici un folos pentru țeran, căci de când se învață și n'au mai dat nici un rezultat, nici folos decât pentru autori. Astea-s binefacerile școalei pentru țeran! (Mai amintim aici că pentru fiecare din clasele II-VI primare e altă Carte de citire, altă gramatică, aritmetică, geografie, cari coastă pe un an peste 100 lei, și ar fi de-ajuns o gramatică, o aritmetică și o geografie pentru toate clasele primare. Vedem că sunt maaari scriitorii, cari nu cunosc gramatica. „Cartea de citire” poate fi alta pentru fiecare clasă, dar cu conținut bine ales — o mică enciclopedie pentru țeran, în ultimele clase).

Agricoltura, legumăritul, pomăritul, stupăritul... nu se învață din carte pe băncile școalei primare. Și d-l ministru dr. Angelescu a mai numit și statul plătește și 500 agronomi, ca să îmbete de cap pe copii cu aceleași teorii (și atâtea măiestre fără nici un rost). Dar ce să ne mai mirăm de d-l ministru al Instrucțiunei, dacă nici d-l ministru al agriculturii nu știe ce pot și ce nu pot folosi agronomii țeranului la agricultură.

Dacă fiecare țeran e agricultor, nu din fiecare țeran se poate face și legumar, stupar, viier... Cu aste-a se ocupă mai puțin; de ce nu se ocupă cu ele agronomii, cari au cunoștințele de lipsă? și nu numai să îmbete de cap pe țeran cu ele. Legumele nici acum nu lipsesc de pe piață, dar cine le va consuma când tot țeranul va fi și grădinar? Câteva legume mai de lipsă știe cultiva orice țerancă. Cultivă și agronomii (funcționari), adecă conduc lucrările în straturi-model de legume, cari coastă mai mult decât venitul ce-l aduc — drept probă de rentabilitate (La Academia de Inalte studii agronomice din Cluj se plăteau lucrători bulgari!).

După cum copiii de țeran n'au nici un folos după prelegerile și cărțile de agricultură plătite scump, tot așa nici țeranul nu va avea nici un folos după armata de funcționari-agronomi, pentru a căror salariu vor trebui să-și dea și puținul venit, ce l-a mai avut, căci am văzut la ce se reduc toate sfaturile, ce le pot da agronomii. Dar, ministrii și consilierii, cari conduc agricultura n'au nici idee, că ce știe țeranul, și ce sfaturi pot da și de ce folos pot fi agronomii pentru țeran.

Dacă agronomii vor fi de folos și țeranii vor învăța agricultura rațională în 2—3 ani, mai departe o vor învăța din tată în fiu, cum învață învățacelul o meserie și apoi se face

de sine stătător, lucrând pentru sine și nu tot pentru stăpân. Deci după câțiva ani țeranul nu va mai avea lipsă de agronomi, iar dacă în 2—3 ani nu va deprinde nemică — care va fi sigur casul, cum am văzut — atunci nici în zece, douăzeci ... de ani nu va învăța mai mult decât a știut și cât îi permit mijloacele, ce-i stau la îndemână, dar își va împărți puțină agoniseala, de-a-surda, cu agronomul, care în schimb o să-i facă zile amare cu teoriile și cu pedepsele.

Unii teoreticieni ne spuneau, că țeranul sirguincios și preceptat nu va avea nici o neplăcere din partea agronomului, ci numai cel nepreceptat și leneș. Dar atunci de ce să-și împartă puținul venit, ca să plătească un polițaiu la spatele celui leneș și nepreceptat? Numai teoreticieni căzuți din lună pe pământ pot crede, că cu pedepse agronomul va putea face pe cel leneș și nepreceptat agricultor sirguincios și preceptat (mai ales când politicianii dau prime leneșilor și prădătorilor din agoniseala celor sirguincioși și cruțători). Ba teoreticianii cred, că ar trebui date puteri agronomului să iee pământul dela cel leneș și nepreceptat. Il vor lua legile economice și-l vor da celui sirguincios, nu e lipsă de forță și arbitral uricios al agronomului.

Dar, a spus-o M. Sa Regele, că școalele noastre de agricultură dau numai agronomi și nu agricultori, și atunci, cum vor învăța agronomii aceștia (cari nu sunt agricultori) pe țeran agricultură, când nici ei nu o cunosc, decât teorie! Și agronomii aceștia plini de teorii vor face planul culturilor pentru fiecare țeran, sau ce să înțelegem sub conducerea lor?!

Făcându-se critici legii pentru încurajarea agriculturii, că prevede pedepse pentru neascultare de agronomi, d-l ministru al agriculturii a crezut, că aduce cel mai convingător cas pentru a le îndreptăți: pedepsirea țeranului, care nu-și curăte pomii de cuiburile de omizi. În foasta Ungarie încă erau asemenea dispusețiuni, cari aveau să le aplice funcționarii administrativi, dar fără nici un rezultat. Nici agronomii nu vor putea aduce nici o îndreptare. Dar, de ce-s mulțimea de „apostoli”, cu cari a împlut satele d-l dr. Angelescu? Cum se pierd atâtea zile cu părazi școlare, cu teorii agricole și altele, din cari nu se aleg țeranii cu nemică, nu s'ar putea destina câteva zile, sau chiar o săptămână pentru stîrpirea viermilor? După o prelegere despre inimicii pomilor învățătorul cu copiii împărțiți în cete și sub supraveghierea sa, pruncii mai mărișori vor curăți cuiburile de viermi din pomii mai mari, iar cei mici din pomii mai mici. Va fi o adevărată serbătoare și bucurie pentru copiii. Așa se face educațiunea economică. În locul cărților de economie, cari nu li-s bune de nemică, s'ar putea cumpăra câteva foarfece, culegătoare de cuiburi de viermi. Numai că atunci ce activitate vor putea arăta agronomii, ne mai putând dura atâtea procese verbale de contravențiuni și pedepse pentru țerani, cum ar merita după convingerile d-lui ministru al agriculturii! Tot așa s'ar putea stîrpi cu școlarii burienile stri-

căcioase de prin grădini, iar pe timpul curatului grânelor școlarii să fie lăsați părinților de ajutor, îndatorindu-i să-i folosească la curat — pentru teorii seci, fără nici un folos și pentru gramatică e de ajuns iarna și timpul ploios. În o revistă pedagogică citesc îndrumările cumiști: învățătorul trebuie să fie agricultor, pomicultor, crescător de vite, apicultor... și să organizeze și desfacerea producțiunii (dar ce lipsă are să cultive pământul, când își poate cultiva și lustrui unghiile, răsfățați cu salariu de 7000 lei la sate, — după reducere).

Tot din banii, cari se pradă pe cărțile de economie (fără nici un folos) s'ar putea lua și o pompă de stropit pomii (acolo, unde e neapărat de lipsă), care nu și-o pot cumpăra țeranii, nici nu pot fi îndatorați de agronomi să și le cumpere. N'are nici un rost să îndatoreze agronomul pe țeran să stea la pândă după toată buriana, gâza și viermele și să le prindă. Și e lucru cunoscut, că sunt ani și timpuri, când pomii sunt încărcăți de fructe fără să fi căutat țeranul de ei, și iarăși sunt ani, când nu se fac poame, dar atunci nici la pomolog nu află ceva recoltă cu toată cătătura. Am în grădină doi meri, pe cari i-a fost împlut păduchele roșu. Două luni de primăvară în toată ziua lucrăm câte o oară — ceace nu poate face țeranul — la curățirea și stîrpirea păduchelii cu bensiță și în fiecare zi aflăm alte cuiburi. Apoi am plecat la băi, lăsându-i în știrea Domnului. Când am venit credeam că-i voiu afla plini de cuiburi. Mare mi a fost mirarea, că n'am aflat nici unul. Au dat neșce ploierii și au perit toți.

Că ce măsuri firosoase sunt în stare să iee teoreticienii din birou apare din îndatoririle agricultorilor după noua lege. Știe tot țeranul mai bine decât teoreticienii de ce sunt bune semnele de miezuini și se ajută sau cu semne naturale, sau îngroapă pietri, iar unde nu se pot înțelege, cum să-i îndatorezi să pună semne? Să îndatorezi pe cineva (pe agronom?) să controleze semnele de miezuini (ca și depozitele de gunoiu și toată buriana...) și să aplice pedepse în bani pentru lipsa acestor semne și alte abateri, o așa rătăcire numai din capul unor teoreticieni de birou a putut să iasă, ca și pedepsele pentru cei ce nu vor declara la termen întinderea culturilor și cantitățile viptului (fructului). Nu cumva vor trebui să dea declarațiuni în scris?! Ce de mai activitate agricolă de birou o să iasă de aici pentru agronomi — o să se umplă arhivele de declarațiuni, procese verbale de contravențiuni (abateri) și de — funcționari. Și când va fi anul bun, se va bucina lumii, cât de mult s'a rădicat producțiunea la pogon de pe urma activității agronomilor (?), cum ne arată și statisticele Ministeriului Instrucțiunii, că numărul analfabeților a scăzut dela 70 la 30%, de când învățătorii sunt răsfățații bugetului (nu înțelegem pe învățătorii începători, înținați în serviciu cu 1600 lei la lună, pentru a fi lăsați pe capul guvernului următor, ca să-i plătească).

Ni se mai spune în Cartea de agricultură, că în alte țeri

nici o palmă de pământ nu rămâne nelucrat și că producțiunea la pogon e mai mare decât la noi. Dar nu spun, că asta se întâmplă în țerile cu poporațiune deasă, unde se poate face agricultura intensivă. Și fiindcă a venit vorba despre agricultura intensivă, să ne întrebăm, în ce se distinge aceasta de agricultura rațională, de care se vorbește atâta la noi. Nu se distinge într-o nemică. Dar se știe, ca agricultura intensivă nu se poate face decât unde e poporațiune deasă, și se face cu mașini și spese mai mari, deci se cere ca producțiunea să fie plătită bine, ca să întoarcă spesele și capitalul investit, ceea ce nu se poate unde poporațiunea e rară și din vânzarea producțiunii nu se acopere nici costul, cum a fost anii din urmă până în anul trecut. La asta nu s'au cugetat precepuții noștri economiști, cari cred, că e de ajuns să mai pună în sarcina țeranului și pe agronomi, ca să facă agricultura rațională (intensivă) numai cu sfaturile acestora, cari am văzut, la ce se reduc. Politicianii cred, că și agricultura rațională se face ca și politica cu discursuri seci, cu vorbe late și trageri pe sfoară.

Cu revenirea prețurilor produselor agricole la normal, țeranul, își va cultiva mai bine pământul, văzînd, că i-se plătește. (Am văzut, că chiar d-l ministru al agriculturii se bucura, când producțiunea și deci esportul grâului a scăzut, căci scădea și sarcina primelor). Statul cu banii aruncați la agronomi de-a-surda, să susțină stațiuni de cercetări agronomice, să pună la îndemână țeranului piatră vinătă ieftină fără „provision și cifra de afaceri”, mașini de semănat, trioare de ales semînța și semînțe alese, de cari vor avea foloase cu adevărat, pe când de agronomi n'au nici un folos (decît poate partidul, care i-a căpătuit). E în mare rătăcire d-l ministru al agriculturii ca și al Instrucțiunii, dacă cred, că propășirea economică și culturală se măsură cu prădăciunea, ce se face la despărțemintele d-lor.

Și ar mai trebui statul să facă să înceteze disproportțiunea ce rămâne între prețurile produselor agricole și cele industriale chiar și după revenirea celor d'întâi la normal. Dar statul în loc să o scădească, o mărește într-una cu tacse, cari apasă mai tare și mai nedrept pe marele consumător — țeranul. La noi criza agricolă a fost mai grea decât în alte țeri, căci la noi a căzut numai prețul produselor agricole, pe când al celor industriale apărute cu vămii n'a suferit nici o scădere, ba cu stabilizarea leului la o valoare mai mare decât aceea, la care a fost căzut leul până atunci, industria a continuat să susțină prețurile la aceeași sumă de lei stabiliți (mai scumpi), cu care vindeau produsele, când leul avea o valoare mai mică.

Președintele Uniunii industriilor metalurgice a publicat în ziare o comparațiune ne-„reală” între prețurile industriale și agricole, susținînd că „în aceste momente întrumpicarea (egalarea) prețurilor industriale și agricole este completă”, ba că prețurile industriale ar fi uneori chiar mai ieftine!! și acasă, că se folosește și azi „clișeul disproportționalității prețu-

rilor" pe nedreptul!! A fost pus la punct de d-nii N. Mares și N. Cornățeanu în „Universul". Pentru a inveda cāt de neintemeiată e comparațiunea făcută din partea industriilor, vom aminti aici, că în Transilvania o coasă bună, a cărei preț era înainte de bătaie 110 cruceri (a 2 centime), sau 2 cor. 20 ctime, azi se vinde cu 110 lei (à 3 centime), deci e cu 50% mai scumpă, și așa e și la celealalte unelte. Se plătește aceeași sumă de lei în loc de crucerii de mai înainte, deși leul e cu 50% mai scump (mai de preț) — și asta unde sunt prețurile cele mai cumpătate. Dar când vinde agricultorul, atunci leul nu-mără trei centime, nu doauă. Am arătat că înainte cu trei ani o părechiă de opinci era 120 lei (înainte de bătaie 110 cruceri), iar de atunci s'ar fi rădicat la îndoit mai mare, de nu venia concurența opincilor de cauciuc. Dar să mai vedem o comparațiune la alte produse industriale. Un metru de pânză bună, care costa înainte de bătaie 50 cr. (100 centime), l-am cumpărat în Cluj înainte cu trei ani cu 70 lei, apoi s'a mai ieftinit ceva, iar azi după tacsele noaue s'a suit la 100 lei adecă 300 centime (față de 100), și proporțiunea prețurilor e cam aceeași și la pânza mai slabă. Când s'au urcat tacsele pe bumbacul țerănesc, chiar și demagogii le-au încuviințat, căci deși nedrepte și neproporționale, sunt necesități, nevoi de stat, apărarea țerii. Dar ce nevoaie era să se plătească pasivele Guvernătorului (fost) Băncii naționale și atâtor foști ministri și politiciani imorali, cari s'au urcat la miliarde!! Acestea le-au apărât aceiași demagogii!

În alte țeri țeranul cumpără pânza din comerț, căci i-se plătește mai bine cultura vîpturilor decăt a inului și cânepii, pe cînd la noi țeranul e astrins să revină la cultura inului și cânepii, fiindcă cu prețurile produselor sale nu mai poate cumpăra pânza și bumbacul încărcat de tacse și supratacse. Și economiști cer, ca țeranul să consume mai mult, ca să facă venit industriei și comerțului și statului! Ba-i mai pun pe cap și agronomi!

Și drept culmea maniei și naivității teoreticianiste, după ce au făcut din zăhar un articol de lucș (fiscul ia 15 lei la 1 kilogram) cred, că pot vindeca subnutrirea țeranului, mai luându-i și cămeșa din spate și bucătura de mămăligă goală, ca să-i dee în schimb cāt mai multă teorie, școală și bunăoară școală de economie (gospodărie), căci după teoreticieni cauza subnutrirei nu e lipsa, nu, țeranul are din destul de toate, are lapte, brînză, oaue, untură, carne, fărină, dar — rămâne subnutrit și flămînd, căci — nu le știe pregăti! (am citit aceste naivități teoretice de nenumerate ori în presă). Vorba cea: dacă țeranul n'are pîne, să-l învățăm să pregătească cozonac!

Și să nu uităm, că cu toată străduința și lucrul țeranului, seceta, înghețul, grindina... lăcustele, musca... boalele (la plînte și vite)... pot reduce și chiar nemici întreagă recolta, și să-și vîndă vitele pe nimic, din lipsă de nutreț... (și fiscul nu vrea să știe nimic). Astea nu se întîmplă la industrie.